

<http://reason.com/archives/2017/09/05/europes-anti-gmo-stance-is-killing-afric>

reason.com
FREE MINDS AND FREE MARKETS

2017. szeptember 5.

Le van leplezve az EU „GMO-ellenes háborúja”

Marian Tupy

Vajon az európaiakkal agymosás útján elhitették, hogy a GM élelmiszerek nem biztonságosak? És mi ennek a következménye Afrikában? Egy nemrég megjelent cikk feltárja a kereskedelmi háború hátterében álló valóságot, és megmutatja, mindez igazából mennyibe is kerül.

Európa GMO-ellenes álláspontja afrikaiakat pusztít

Afrika hihetetlenül magas árat fizet egészségügyi és gazdasági téren azért, mert nem hajlandó GM növényeket termesztetni.

Tizenöt évvel ezelőtt a *The Economist* cikket közölte „*Better dead than GM-fed?*” (Jobb-e meghalni, mint GM-et enni?) címmel. A cikk leírta, hogy egyes afrikai országok nem engedélyezik az amerikai élelmiszersegély importját, mert az genetikailag módosított szervezeteket (GMO-kat) tartalmaz. Ez akkoriban történt, amikor szörnyű éhínség fenyegetett körülbelül 15 millió embert, még mielőtt Afrikában a termékek magas ára és az itt-ott végbement gazdasági reformok beindítottak volna egy évtizednyi gazdasági fejlődést.

Az amerikai élelmiszersegély visszautasítását indokló egyes magyarázatok a szintiszta ostobaság kategóriájába tartoztak – *Ley Mwanawasa*, Zambia akkori elnöke szerint például a GMO-k „mérgezőek”. Az amerikaiak évtizedek óta fogyasztanak GM élelmiszereket, és nincs bizonyíték arra, hogy azok ártalmasak lennének az egészségre. De voltak komolyabb indokok

is. Afrika mezőgazdasági termékeinek nagy része még mindig Európába irányul, az EU pedig évtizedek óta harcol a GM élelmiszerek ellen. Az EU GMO-ellenes álláspontját látszólag egészségvédelmi aggodalmak indokolják. Valójában az EU saját gazdálkodóit próbálja megvédeni a termelékenyebb amerikai versenytársaktól. Ezért ha az USA-ból érkező élelmiszersegély véletlenségből „beszennyezné” az afrikai terményeket, az afrikaiak bajban lennének.

Bár a GMO-k európai importját nem tiltja a törvény, az EU élelmiszer-címkézési rendszere arra kötelezi a vállalatokat, hogy ha az általuk termelt élelmiszer vagy takarmány GMO-t tartalmaz, tüntessék ezt fel a címkén. Ez a követelmény akkor érvényes, ha a szóban forgó élelmiszer vagy takarmány GMO-tartalma legalább 0,9%. Mivel az európaiakkal agymosás útján elhitették, hogy a GMO-tartalmú élelmiszerek

nem biztonságosak, a félelemkeltő címkézés csökkentheti az afrikai termékek iránti keresletet Európában. Ezért számos afrikai ország nemcsak a GMO-k termesztésétől zárkózott el, hanem visszautasította az Egyesült Államokból érkező élelmiszersegélyt is.

A tudósok ma fel tudják mérni, hogy mennyibe kerül Afrika elzárkózása a GM növények termesztésétől. A *PLoS One* folyóiratban nemrég megjelent tanulmány szerint a betegségeknek ellenálló főzőbanán (matoke), valamint a rovarrezisztens tehénborsó és kukorica bevezetésének késleltetése „jelentős gazdasági kárral és egészségügyi következményekkel járt, többek között alultápláltságot és törpenövést okozott.” A tanulmány becslése szerint „ha Kenya 2006-ban befogadta volna a (genetikailag módosított) kukoricát, elméletileg 440–4000 emberi életet lehetett volna megmenteni. Hasonlóképp Ugandának 2007-ben lehetősége nyílt a fekete sigatoka (fekete cercosporiosis) betegségnek ellenálló banán bevezetésére, és ezzel az elmúlt évtized során 500–5500 emberi életet lehetett volna megmenteni.”

A GM növények afrikai bevezetésének elhalasztása évről évre növeli mind a megelőzhető halálos esetek számát, mind pedig az afrikai gazdálkodók elmulasztott nyereségének összegét. A tervek szerint ebben

az évben kellett volna eljutnia a rovarrezisztens tehénborsónak Benin, Niger és Nigéria gazdálkodóihoz. A tanulmány szerzői aggódnak annak lehetősége miatt, hogy a biotechnológia-ellenes aktivisták késleltetik, vagy akár határozatlan időre elodázzák a bevezetését. Így írnak erről: „(A rovarrezisztens tehénborsó) engedélyezésének egyéves késleltetése különösen ártana Nigériának, mivel ott nagyon nagy mértékű az alultápláltság... (és) Nigéria kára körülbelül 33–46 millió USD és 100–3000 emberélet lenne.”

A *PLoS One*-ban megjelent tanulmány szerint a GMO-kra vonatkozó európai megszorításoknak komoly ára van. Ugyanez érvényes azonban az EU és az USA mezőgazdasági támogatásaira is, amelyek aláásák afrikai versenytársaikat, és évente több milliárd dollárba kerülnek az európai és amerikai adófizetőknek. Van egy jobb ötletem: tartsuk meg a pénzünket, és engedjük az afrikaiakat egyenlő feltételek mellett versenyezni velünk.

Marian L. Tupy szakpolitikai elemző a *Cato Institute*-ban működő *Center for Global Liberty and Prosperity* központban, és a www.humanprogress.org weboldal szerkesztője.
